

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2020. gada 4. septembrī

Satversmes tiesas 4. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kusiņš, tiesneši Daiga Rezevska un Artūrs Kučs, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [..] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 151/2020),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

1.1. atzīt Ministru kabineta 2008. gada 9. decembra noteikumu Nr. 1014 “Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1014) 10.–14., 16.–20., 28. un 29. punktu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 90. un 105. pantam, kā arī likumam “Par dzīvokļa īpašumu” un Dzīvokļu īpašuma likumam un par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža;

1.2. atzīt Ministru kabineta 2017. gada 11. jūlija noteikumus Nr. 408 “Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 408) par neatbilstošiem Satversmes 1., 90. un 105. pantam;

1.3. atzīt Noteikumu Nr. 408 2., 5., 6., 8. un 13.–20. punktu par neatbilstošu Dzīvokļu īpašuma likumam un par spēkā neesošu no pieņemšanas brīža.

2. Noteikumi Nr. 408 nosaka kārtību, kādā dzīvojamās mājas pārvaldnieks sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi, aprēķina dzīvokļa, mākslinieka darbnīcas un neapdzīvojamās telpas īpašniekam (turpmāk – dzīvokļa īpašnieks) maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu,

informē dzīvokļu īpašniekus par minēto maksājumu apmēru un tāmē paredzētajām izmaksām, sagatavo dzīvokļu īpašniekiem pārskatu par minēto maksājumu izlietošanu kārtējā gadā.

Savukārt Noteikumi Nr. 1014 noteica iepriekš minēto kārtību laikā no 2008. gada 18. decembra līdz 2017. gada 21. jūlijam.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemta pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punkts noteic, ka Satversmes tiesa izskata lietas par Ministru kabineta noteikumu atbilstību augstāka juridiska spēka tiesību normām. Tādējādi pieteikumā ietvertais prasījums vērtēt Ministru kabineta noteikumos ietverto normu atbilstību Satversmes un likuma normām ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Vienlaikus atbilstoši Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 5. punktam pieteikumā ir konkrēti un precīzi jānorāda gan tiesību norma, kuras atbilstība augstāka juridiska spēka tiesību normai Satversmes tiesai būtu jāvērtē, gan augstāka juridiska spēka tiesību norma.

Pieteikuma iesniedzējs lūdzis izvērtēt vairāku Noteikumu Nr. 1014 normu atbilstību likumam “Par dzīvokļa īpašumu” un Dzīvokļu īpašuma likumam, kā arī vairāku Noteikumu Nr. 408 normu atbilstību Dzīvokļa īpašuma likumam. Tomēr no Pieteikuma iesniedzēja formulētā prasījuma un no pieteikuma kopumā nav iespējams konstatēt konkrētas likuma normas, attiecībā pret kurām Satversmes tiesai būtu jāizvērtē apstrīdēto normu atbilstība.

Līdz ar to pieteikums daļā par Noteikumu Nr. 1014 10.–14., 16.–20., 28. un 29. punktu atbilstību likumam “Par dzīvokļa īpašumu” un Dzīvokļu īpašuma likumam un Noteikumu Nr. 408 2., 5., 6., 8. un 13.–20. punktu atbilstību Dzīvokļa īpašuma

likumam neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 5. punktā noteiktajām prasībām.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa noteic, ka vairāku aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā pieļaujama vienīgi šajā likumā norādītajos gadījumos. Satversmes tiesa ir atzinusi: ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairāku normatīvo aktu normas, kas regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2. kolēģijas 2008. gada 29. jūlija lēmumu par lietas ierosināšanu pēc pieteikuma Nr. 75/2008*).

Noteikumi Nr. 1014 un Noteikumi Nr. 408 izdoti saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju” un regulē vienu un to pašu tiesību jomu. Noteikumi Nr. 1014 zaudēja spēku, stājoties spēkā Noteikumiem Nr. 408. Tādējādi no pieteikuma ir gūstams apstiprinājums tam, ka Noteikumu Nr. 1014 10.–14., 16.–20., 28. un 29. punkts, kā arī Noteikumi Nr. 408 (turpmāk – apstrīdētās normas) regulē savstarpēji cieši saistītus tiesību jautājumus un to satversmības izvērtēšana vienas lietas ietvaros varētu veicināt lietas vispusīgu un ātru izskatīšanu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviens persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pieteikumā minēto uzskatu pamatot.

Atbilstoši Satversmes tiesas likumam personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētās pamattiesības, proti, apstrīdētā norma ietilpst konkrēto pamattiesību tvērumā; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2016. gada 23. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2016-02-01 5. punktu*).

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējam pieder dzīvokļa īpašums. Starp uzņēmumu, kas veic dzīvojamās mājas, kurā atrodas arī Pieteikuma iesniedzējam piederošais dzīvokļa īpašums, pārvaldīšanu (turpmāk – pārvaldnieks), un Pieteikuma iesniedzēju nav noslēgts dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgums, jo Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka piedāvātā līguma noteikumi ir netaisnīgi. Pieteikuma iesniedzējs vairākkārt vērsies tiesā ar prasībām pret pārvaldnieku par normatīvajam regulējumam neatbilstošu rēķinu pietādīšanu, kā arī par citu, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, prettiesisku pārvaldnieka rīcību. Pieteikuma iesniedzējs vērsies arī citās tiesību aizsardzības iestādēs par savu tiesību pārkāpumiem saistībā ar pārvaldnieka rīcību. Savukārt pārvaldnieks pret Pieteikuma iesniedzēju cēlis prasību tiesā par parāda piedziņu par dzīvokļa īpašuma pārvaldīšanu un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu.

Pieteikuma iesniedzējs norāda, ka apstrīdētās normas ļāvušas pārvaldniekam sastādīt viņam prettiesiskus un nepareizi aprēķinātus rēķinus, kā arī pieņemt lēmumus bez saskaņošanas ar dzīvojamās mājas īpašniekiem. Atšķirībā no iepriekšējā regulējuma, apstrīdētās normas ļaujot pārvaldniekam pieprasīt maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu arī gadījumos, kad starp dzīvokļa īpašnieku un pārvaldnieku nav noslēgts attiecīgs līgums. Tāpat arī Pieteikuma iesniedzējs norāda vispārīgus iebildumus par dzīvokļa īpašuma apsaimniekošanas un pārvaldīšanas izdevumu segšanas tiesiskā regulējuma neatbilstību Satversmei.

Tomēr Pieteikuma iesniedzējs nav pamatojis, kā tieši no apstrīdētajām normām (nevis no to piemērošanas) izrietētu viņa konkrētu pamattiesību aizskārums. Tas ir, Pieteikuma iesniedzējs nav sniedzis juridisku argumentāciju, ka tieši apstrīdētās normas uzliktu par pienākumu maksāt pārvaldniekam, ar kuru viņam nav noslēgts attiecīgs līgums, maksu par mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, vai, ka, tieši atbilstoši apstrīdētajām normām pārvaldnieks ir tiesīgs sastādīt, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, prettiesiskus rēķinus. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējs pēc būtības iebilst pret to, kā apstrīdētās normas piemēro pārvaldnieks, kā arī tiesas un citas tiesību aizsardzības iestādes. Tomēr Satversmes tiesa nepārvērtē tiesību normu piemērošanas un interpretācijas jautājumus (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2017. gada 17. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2017-01-01 11. punktu*).

Līdz ar to pieteikums daļā par apstrīdēto normu atbilstību Satversmes 1., 90. un 105. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 4. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [..] pieteikuma (pieteikums Nr. 151/2020).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētājs

Gunārs Kusiņš